

Hírlevél

2011/5.

Tartalomjegyzék

I./ Statisztikai Tájékoztató a munkabalesetek alakulásáról (2011. I. negyedév)	3
II./ Helyes gyakorlatokat díjazott az Európai Munkavédelmi Ügynökség	16
III./Foglalkozási megbetegedések és a fokozott expozíciós esetek összefoglaló adatai az OMFI beszámolója alapján	19
IV./A szerb kormányzati intézmények képviselőinek látogatása az OMMF-nél	30
V./ A Munkavédelmi Tanácsadó Szolgálatról kérdezték	34
VI./ Jogszabályváltozások	36
VII./ Helyesbítés	37

I. Statisztikai tájékoztató a munkabalesetek alakulásáról (2011. I. negyedév)

A 314/2010. (XII. 27.) Kormány rendelet 6. § (3) bekezdésében foglaltak szerint az OMMF munkabaleseti információs rendszert működtet, a 2011. év I. negyedévében bejelentett és feldolgozott munkabaleseti adatokról az alábbi tájékoztatást adjuk.

A munkabaleseti adatok nem tartalmazzák azokat az eseteket, amelyekre a hatóság jogköre nem terjed ki, ezek a következők:

- vagy nem minősülnek munkabalesetnek: szabadidős (otthoni munkabalesetek), nem szervezett munkavégzés során bekövetkezett sportbalesetek, más nem foglalkoztató egyéni vállalkozó, „segítő családtag” munkavégzése közben bekövetkezett balesetek, a sérültet a lakásáról (szállásáról) a munkahelyére, illetve a munkahelyéről a lakására (szállására) menet közben érő baleset, kivéve, ha a baleset a munkáltató saját vagy bérelt járművével történt;
- vagy a baleset ugyan munkabalesetnek minősül, de a kivizsgálása nem tartozik az OMMF hatáskörébe (Mvt. 86. § „d” és „e” pontja alapján a bányászati tevékenységgel összefüggő, illetve a Magyar Honvédségnél, a rendvédelmi szerveknél, a nemzetbiztonsági szolgálatoknál, a katasztrófavédelem szerveinél, és az önkéntes tűzoltóságnál bekövetkezett munkabalesetek;
- jelentésre nem kötelezett, 1-3 kiesett napot okozó, munkabalesetek.

Fogalom meghatározások

Munkabaleset: az a baleset, amely a munkavállalót szervezett munkavégzés során vagy azzal összefüggésben éri, annak helyétől és időpontjától és a munkavállaló (sérült) közrehatásának mértékétől függetlenül.

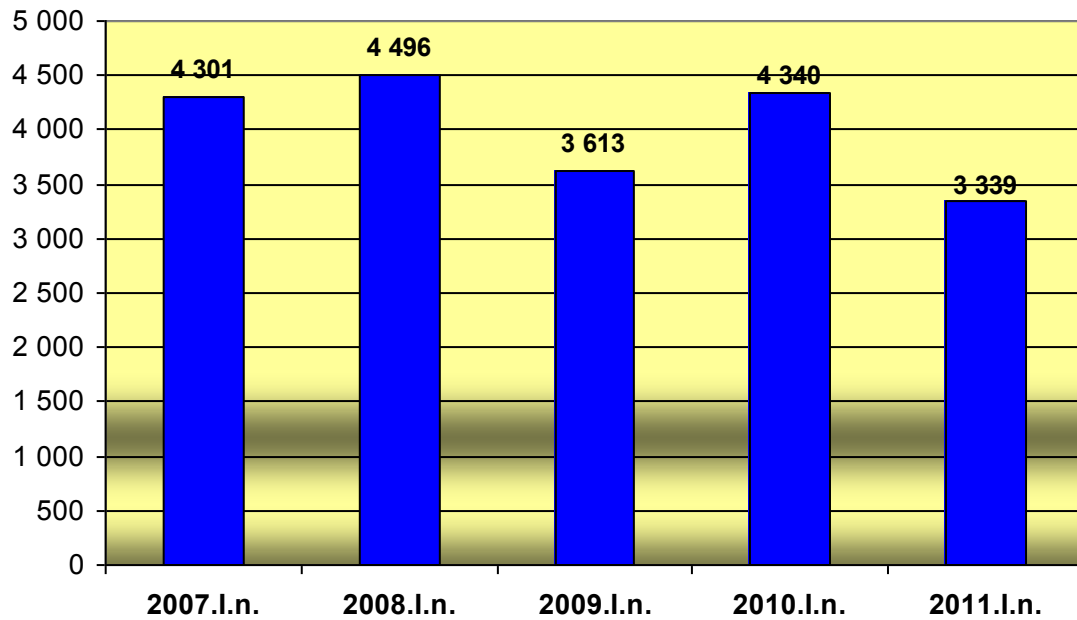
Súlyos az a munkabaleset, amely:

- a) a sérült **halálát** (halálos munkabaleset az a baleset is, amelynek bekövetkezésétől számított 1 éven belül a sérült orvosi szakvélemény szerint a balesettel összefüggésben életét veszítette), **magzata vagy újszülöttje halálát, önálló életvezetését gátló maradandó károsodását;**
- b) valamely **érzékszerv (vagy érzékelőképesség) és a reprodukciós képesség elvesztését, illetve jelentős mértékű károsodását okozta;**
- c) orvosi vélemény szerint **életveszélyes sérülést, egészségkárosodást;**
- d) **súlyos csonkulást, hüvelykujj vagy kéz, láb két vagy több ujjá nagyobb részének elvesztését** (továbbá ennél súlyosabb esetek);
- e) **beszélőképesség elvesztését vagy feltűnő eltorzulást, bénulást, illetőleg elmezavart okozott.**

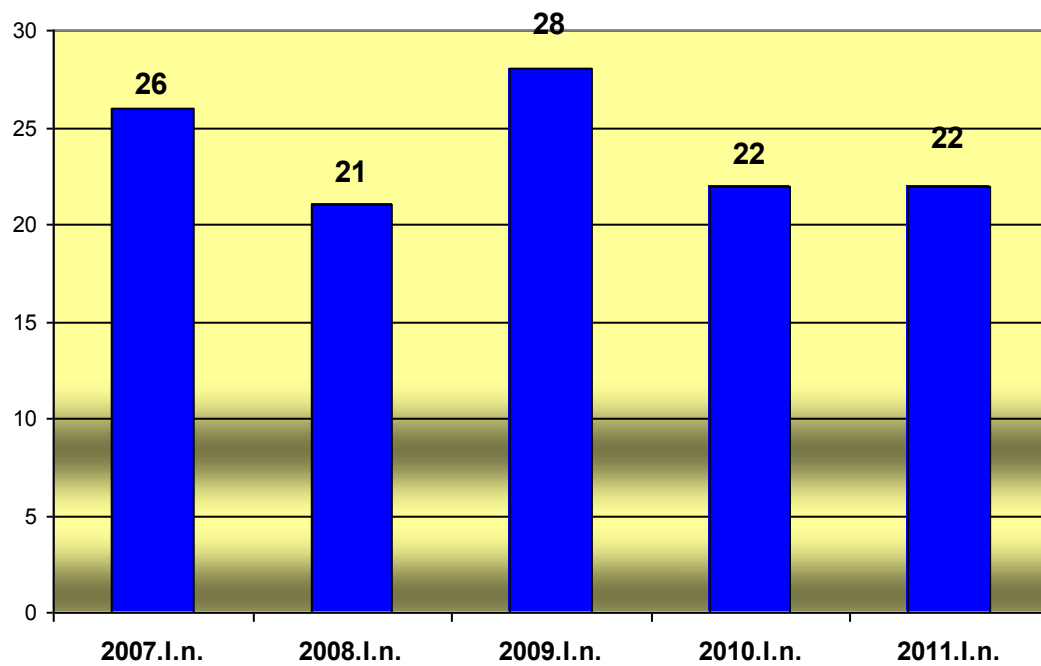
Csonkolásos munkabaleset az a munkabaleset, amely bármely ujj első percének az elvesztését eredményezi, továbbá az ennél súlyosabb esetek.

1.Munkabalesetek alakulása az előző évek azonos időszakában

Összes munkabaleset

Összes halálos munkabaleset

2. Összehasonlító adatok a munkabalesetek alakulásáról

Megnevezés	%-os eltérés
Összes munkabaleset	
Eltérés az előző év azonos n.évéhez képest %	-23,1
Eltérés az előző év azonos időszakához képest %	-23,1
Eltérés a tárgyév előző n.évéhez képest %	0,0
Halálos kimenetelű munkabaleset	
Eltérés az előző év azonos n.évéhez képest %	0,0
Eltérés az előző év azonos időszakához képest %	0,0
Eltérés a tárgyév előző n.évéhez képest %	0,0
Súlyos csonkulásos kimenetelű munkabaleset	
Eltérés az előző év azonos n.évéhez képest %	-57,1
Eltérés az előző év azonos időszakához képest %	-57,1
Eltérés a tárgyév előző n.évéhez képest %	0,0
Egyéb súlyos kimenetelű munkabaleset	
Eltérés az előző év azonos n.évéhez képest %	-72,7
Eltérés az előző év azonos időszakához képest %	-72,7
Eltérés a tárgyév előző n.évéhez képest %	0,0
Súlyos összesen kimenetelű munkabaleset	
Eltérés az előző év azonos n.évéhez képest %	-30,0
Eltérés az előző év azonos időszakához képest %	-30,0
Eltérés a tárgyév előző n.évéhez képest %	0,0
Csonkulásos kimenetelű munkabaleset	
Eltérés az előző év azonos n.évéhez képest %	-34,0
Eltérés az előző év azonos időszakához képest %	-34,0
Eltérés a tárgyév előző n.évéhez képest %	0,0

3. Munkabalesetek alakulása területi bontásban

Régió	Megye	2011. I. negyedév					
		összesen	Az összes munkabalesetből				
			halálos	súlyos csonkulásos	egyéb súlyos	súlyos összesen	csonkulásos összesen
Nyugat-dunántúl	Győr	159	1	0	0	1	5
	Vas	150	0	0	0	0	1
	Zala	94	0	1	0	1	1
Nyugat-dunántúl		403	1	1	0	2	7
Közép-dunántúl	Fejér	207	2	0	0	2	4
	Komárom	142	1	0	0	1	0
	Veszprém	173	1	0	0	1	0
Közép-dunántúl		522	4	0	0	4	4
Dél-dunántúl	Baranya	183	0	0	0	0	2
	Somogy	99	0	0	0	0	2
	Tolna	105	1	0	0	1	1
Dél-dunántúl		387	1	0	0	1	5
Közép-magyarország	Főváros	606	2	1	2	5	3
	Pest	143	2	1	0	3	4
Közép-magyarország		749	4	2	2	8	7
Észak-magyarország	Borsod	292	4	0	1	5	1
	Heves	120	0	0	0	0	1
	Nógrád	76	0	0	0	0	0
Észak-magyarország		488	4	0	1	5	2
Észak-alföld	Hajdú	56	4	0	0	4	1
	Szabolcs	156	0	0	0	0	2
	Szolnok	165	0	0	0	0	0
Észak-alföld		377	4	0	0	4	3
Dél-alföld	Bács	145	1	0	0	1	2
	Békés	135	2	0	0	2	2
	Csongrád	73	1	0	0	1	1
Dél-alföld		353	4	0	0	4	5
Külföld		60	0	0	0	0	0
Végösszeg		3 339	22	3	3	28	33

4. A munkabalesetek megoszlása a munkáltatói létszám-kategória alapján

Megye	Munkabalesetek száma					
	összesen	Az összes munkabalesetből				
		halálos	súlyos csonkulásos	egyéb súlyos	súlyos összesen	csonkulásos összesen
1-9 fő munkavállaló	134	8	1	1	10	4
10-49 fő munkavállaló	532	6	1	1	8	8
50-249 fő munkavállaló	1 042	5	1	0	6	10
250-499 fő munkavállaló	350	0	0	0	0	3
500 fő vagy több munkavállaló	1 281	3	0	1	4	8
Összesen	3 339	22	3	3	28	33

5. A munkabalesetek megoszlása a korcsoport alapján

Megye	Munkabalesetek száma					
	összesen	Az összes munkabalesetből				
		halálos	súlyos csonkulásos	egyéb súlyos	súlyos összesen	csonkulásos összesen
0-17 év	6	0	1	0	1	1
18-24 év	377	1	1	1	3	7
25-34 év	812	3	0	1	4	4
35-44 év	899	2	0	0	2	6
45-54 év	764	7	1	0	8	10
55-64 év	464	7	0	1	8	5
65 évnél idősebb	17	2	0	0	2	0
Összesen	3 339	22	3	3	28	33

6. A munkabalesetek megoszlása az OMMF vezetése által meghatározott egyedi csoportosítás szerinti nemzetgazdasági áganként

Nemzetgazdasági ág	2011. I. negyed																	
	Összes munkabaleset			Ebből														
				Halálos			Súlyos csonkulás			Egyéb súlyos			Súlyos összes			Csonkul. Összesen		
	össz.	féři	nő	össz.	féři	nő	össz.	féři	nő	össz.	féři	nő	össz.	féři	nő	össz.	féři	nő
Mezőgazdaság	111	94	17	4	4	0	1	1	0	0	0	0	5	5	0	2	2	0
Feldolgozó ipar (kivéve: gépipar)	548	369	179	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	4	3
Gépipar	686	532	154	2	2	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	7	7	0
Építőipar	161	152	9	7	7	0	0	0	0	1	1	0	8	8	0	3	3	0
Kereskedelem	409	233	176	1	0	1	1	1	0	0	0	0	2	1	1	2	2	0
Bányászat	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Szálláshely ,vendéglátás	87	39	48	0	0	0	1	1	0	1	1	0	2	2	0	1	1	0
Szállítás, raktározás, posta, távközlés	403	285	118	3	3	0	0	0	0	1	1	0	4	4	0	4	4	0
Egészségügyi, szociális ellátás	211	55	156	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pénzügyi tevékenység	30	8	22	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0
Igazgatás, oktatás	344	92	252	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	3	3	0
Nyomozás, biztonsági tevékenység	27	20	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Háztartások	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Egyéb ágazatok	320	216	104	3	3	0	0	0	0	0	0	0	3	3	0	4	2	2
Összesen	3 339	2 097	1 242	22	21	1	3	3	0	3	3	0	28	27	1	33	28	5

7. Munkabalesetek alakulása a gazdálkodási formák szerinti bontásban

Gazdálkodási forma	Összesen	Halálos	Súlyos csonkulás	Egyéb súlyos	Súlyos összesen	Csonkultságos összesen
Korlátolt felelősségű társaság	1 663	13	2	1	16	19
Részvénytársaság	917	2	0	1	3	5
Takarék és hitelszövetkezet	1	1	0	0	1	0
Mezőgazdasági szövetkezet	4	0	0	0	0	0
Egyéb szövetkezet	11	0	0	0	0	0
Vízi társulat	3	0	0	0	0	0
Vízközmű társulat	3	0	0	0	0	0
Közjegyzői iroda	1	0	0	0	0	0
Egyéb máshova nem sorolt jogi személyiségű vállalkozás	2	0	0	0	0	0
Közkereseti társaság	1	0	0	0	0	0
Betéti társaság	82	1	0	1	2	2
Külföldi székhelyű vállalkozás fióktelepe	6	0	0	0	0	1
Egyéni vállalkozói nyilvántartásban szereplő egyéni vállalkozó	33	1	1	0	2	2
Egyéb egyéni vállalkozó	1	0	0	0	0	0
Adószámmal rendelkező magánszemély	1	1	0	0	1	0
Központi költségvetési irányító szerv	19	0	0	0	0	0
Központi költségvetési szerv	141	0	0	0	0	0
Helyi önkormányzat	58	1	0	0	1	0
Helyi önkormányzati költségvetési szerv	285	0	0	0	0	3
Polgármesteri hivatal (költségvetési szerv)	4	0	0	0	0	0
Többcélú kistérségi társulás	3	0	0	0	0	0
Területfejlesztési önkormányzati társulás	2	0	0	0	0	0
Társadalombiztosítási költségvetési szerv	1	0	0	0	0	0
Köztisztviselői költségvetési szerv	4	0	0	0	0	0
Helyi kisebbségi önkormányzat	1	0	0	0	0	0
Egyéb egyesület	5	0	0	0	0	0
Egyéb köztisztviselői szerv	1	0	0	0	0	0
Egyház	1	0	0	0	0	1
Önálló egyházi intézmény	14	0	0	0	0	0
Egyház önálló szervezete	5	0	0	0	0	0
Egyéb egyházi szervezet	7	0	0	0	0	0
Közalapítvány önálló intézménye	2	0	0	0	0	0
Egyéb alapítvány	6	0	0	0	0	0
Nonprofit korlátolt felelősségű társaság	1	0	0	0	0	0
Önkéntes kölcsönös biztosító pénztár	1	0	0	0	0	0
Egyéb jogi személyiségű nonprofit szervezet	27	1	0	0	1	0
Közös vállalat	2	0	0	0	0	0
Közhasznú társaság	17	0	0	0	0	0
Egyéb alap	1	0	0	0	0	0
Egyéb adóalany	2	1	0	0	1	0
Összesen:	3 339	22	3	3	28	33

8. A munkabalesetekkel kapcsolatos munkavédelmi felügyelői intézkedések

2011. 01.01. és 03.31. között

Intézkedések		Esetek száma
1.	Feldolgozott munkabaleseti jegyzőkönyvek száma	3 339
2.	A súlyos balesetek száma	28
3.	Felügyelői intézkedések száma	314
Ebből:		
3.1.	Hiányosságot megszüntető határozatok száma	163
	Intézkedési pontok száma	250
3.2.	Használatot felfüggesztő határozatok száma	14
	Intézkedési pontok száma	18
	Érintett munkaeszközök száma	21
3.3.	Foglalkozástól eltiltó határozatok száma	8
	Intézkedési pontok száma	9
	Érintett munkavállalók száma	21
3.4.	Tevékenység felfüggesztő határozatok száma	8
	Intézkedési pontok száma	13
	Érintett munkavállalók száma	48
3.5.	Szabálysértési figyelmeztetések száma	0
3.6.	Szabálysértési határozatok száma	5
	Kiszabott bírság összege	195 000
3.7.	Helyszíni bírságok száma	1
	Kiszabott bírság összege	5 000
3.8.	Munkavédelmi bírsághatározat száma	6
	Intézkedési pontok száma	11
	Kiszabott bírság összege	2 650 000
3.9.	Bűnvádi feljelentések száma	0
3.10.	Figyelemfelhívások száma	0
	Intézkedési pontok száma	0
3.11.	Tájékoztatást kérő határozatok száma	2
3.12.	Eljárási bírságok száma	5
	Kiszabott bírság összege	530 000

II. Helyes gyakorlatokat díjazott az Európai Munkavédelmi Ügynökség

A Munkahelyi Egészség és Biztonság Világnapján az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség 10. alkalommal hirdette ki az Európai Helyes Gyakorlat Díj nyerteseit.

A magyar uniós elnökség látta vendégül a 10. „Európai Helyes Gyakorlat Díj” díjátadó ünnepségét, amelyen az Európai Munkavédelmi ügynökség (EU-OSHA) nyolc szervezetet és vállalkozást díjazott a biztonságos karbantartásért végzett kimagasló tevékenységéért. A díjakat az EU-OSHA „Egészséges munkahelyekért” kampányának részeként április 28-án, a Munkahelyi Biztonság és Egészség Világnapján adták át Budapesten.

A díjra különböző méretű és eltérő profilú vállalkozások neveztek, annak érdekében, hogy bemutassák és másokkal megosszák saját, helyes gyakorlataikat. A díjátadó ünnepséggel egy időben megjelent új kiadvány éppen ezt a célt szolgálja: a nyolc győztes és tizenöt elismerésben részesült szervezet helyes gyakorlatáról közöl esettanulmányokat.

“A nyertes vállalatok és szervezetek kiemelkedő munkájukkal nagyban hozzá járultak a biztonságos karbantartás helyes gyakorlatának népszerűsítéséhez.” – mondta Andor László, az Európai Bizottság (EB) foglalkoztatási és szociális ügyekért felelős biztosa. „Ezek a helyes gyakorlatok összhangban vannak a Munkahelyi egészségvédelem és biztonság közösségi stratégiájával (2007-2012), melynek célja – a munkahelyi megbetegedések megelőzésén túl negyedével csökkenteni a munkahelyi balesetek számát az Európai Unióban.”

Dr. Kardkovács Kolos a Nemzetgazdasági Minisztérium jogi és koordinációs ügyekért felelős helyettes államtitkára, a magyar EU Elnökség képviseletében vett részt a rendezvényen. Beszédében hangsúlyozta, hogy a biztonságos karbantartás a gazdaságra is pozitívan hat: „a megfelelő karbantartás hiányának komoly biztonsági következményei lehetnek, mely végső soron hatással lehet a termelékenységre és a jövedelmezőségre is. A biztonságos karbantartás kialakításához szükséges idő és forrás megszerzésével a díj nyertesei évek óta proaktívan védik üzleteik és alkalmazottaik érdekeit.”

Jukka Takala, az EU-OSHA igazgatója a pályázatok színvonalát dicsérte: “A tagállamok és Törökország nemzeti fókuszpontjaihoz több száz pályázat érkezett, amelyek közül csak a legjobbakat jelölték az Európai Helyes Gyakorlat Díjra. Az nyolc győztes és a tizenöt elismerésben részesült vállalat pályázata rávilágított az „Egészséges Munkahelyek Kampány” legfőbb üzenetére, mely szerint a rendszeres karbantartásnak döntő szerepe van a munkahelyi veszélyek felszámolásában és a kockázatok kezelésében.”

A nyolc győztes vállalat a következő:

- Voestalpine Hytronics GmbH és Voestalpine Weichensysteme GmbH (Ausztria, vas-, és acélipar), a biztonságos karbantartás eléréséhez használt technológia megvalósításáért;
- Protón Electrónica SLU (Spanyolország, elektromos berendezések) a javítás és a karbantartás kliensekkel való összehangolásáért;
- Actavis Kft (Málta, gyógyszeripari termékek) a karbantartás biztonságáért végzett proaktív és reaktív beavatkozásaiért;
- Skellefteå Räddningstjänst (Svédország, tűzoltóság), a tűzoltók biztonságos munkavégzési rutinjának fejlesztéséért;
- Sonae (Portugália, kiskereskedelem) megelőző és javító karbantartások végzéséért;
- Glass Handling Technic Vof (Hollandia, kertészet) kertészeti üvegházak biztonságos és hatékony karbantartásáért és javításáért;
- Tarmac Quarry Materials (Egyesült Királyság, bányászat és kőfejtés) a hozzáértő karbantartási csapataért;
- STIB-MIVB (Belgium, közlekedés) a karbantartás átfogó megközelítéséért a munkakörnyezet tervezésétől kezdve.

A szentgotthárdi General Motors Powertain – Magyarország Kft. is elismerésben részesült. Pályázatában a motorgyártó olyan költséghatékony módszereket mutatott be, amely a kockázatértékelésen és az alkalmazottak oktatásán keresztül segítik elő a biztonságos karbantartást.

Elismerésben részesült továbbá a

- *Carrier Kältetechnik GmbH (Németország),*
- *Enel Produzione SpA (Olaszország),*
- *Dragados S.A. (Spanyolország),*
- *PepsiCo Ireland (Írország),*
- *44Engenharia e Coordenação de Segurança, Lda (Portugália),*
- *Twence Afval en Energie BV (Hollandia),*
- *Otis Lift d.o.o. (Szlovénia),*
- *Britvic Soft Drinks (Egyesült Királyság),*

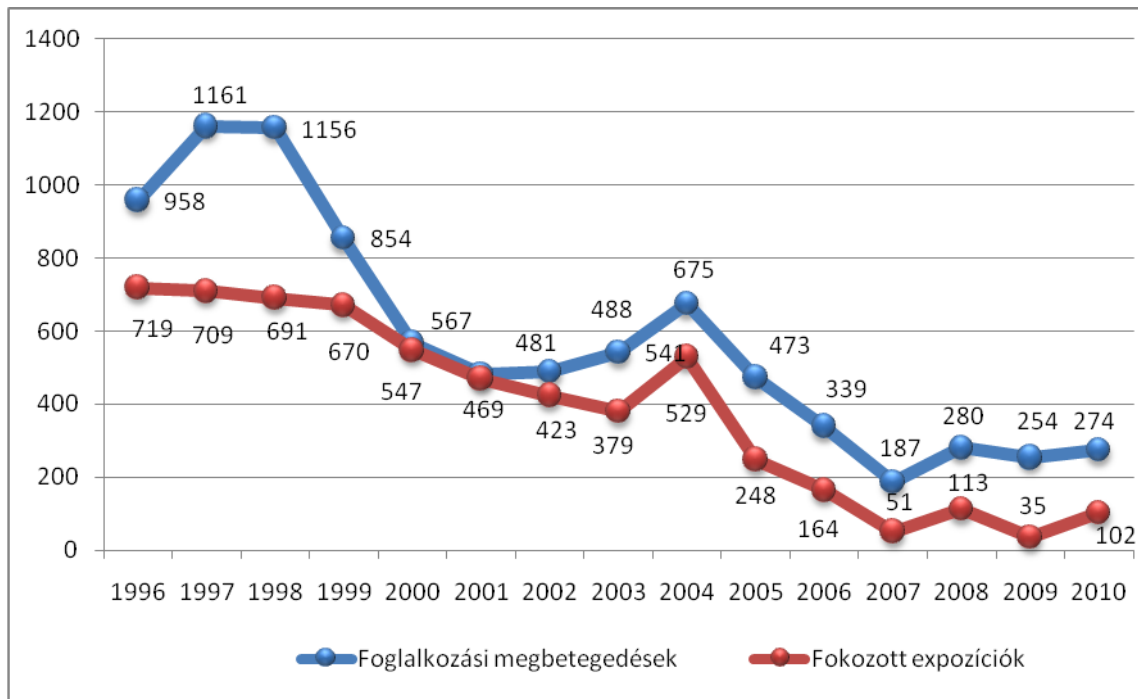
- *HERACLES General Cement Company, a member of Lafarge (Görögország),*
- *Titan Cement, Hellenic Petroleum és Chalывourgiki (Görögország),*
- *SPIE Belgium (Belgium),*
- *Finnsementti Oy, Lappeenranta Cement Works (Finnország),*
- *UPM-Kymmene Oyj, Ruukki Oyj és ABB Oy (Finnország),*
- *SEMCAR (Franciaország).*

Az összefoglaló az Európai Munkavédelmi Ügynökség hivatalos közleményének felhasználásával készült.

III. A foglalkozási megbetegedések és a fokozott expozíciós esetek összefoglaló adatai az OMFI beszámolója alapján

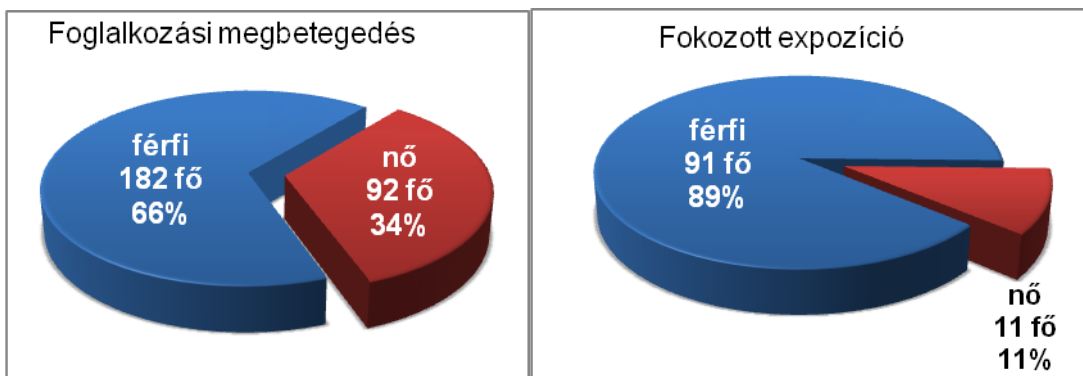
1.1. Az esetek leírása

2010-ben 274 foglalkozási megbetegedést (mérgezést) vettünk nyilvántartásba, 8%-kal többet, mint az előző évben (254). Az esetek 79%-a járt keresőképtelenséggel (2009-ben 75%). Az előző évhez képest a regisztrált fokozott expozíciós esetek száma igen jelentősen, közel háromszorosára emelkedett (35-ről 102-re) (1. ábra).

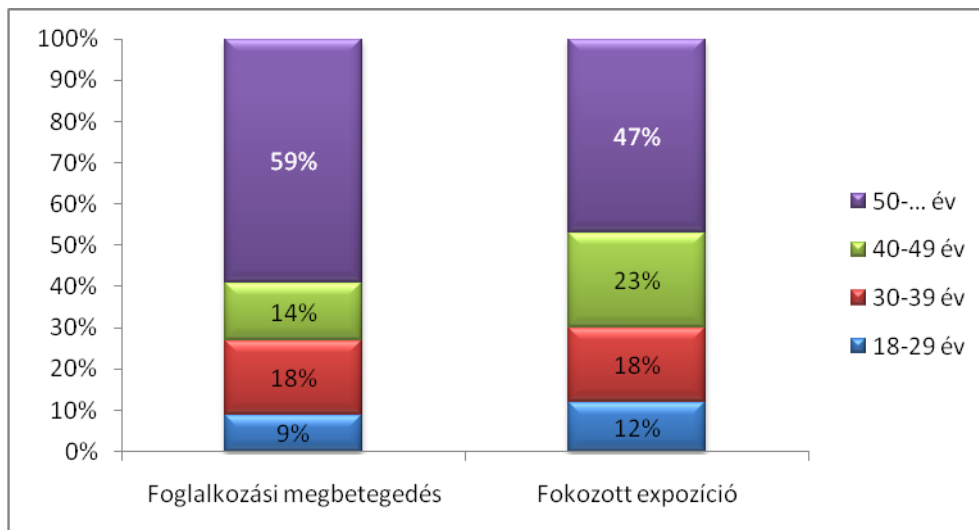
1.ábra A foglalkozási megbetegedések és a fokozott expozíciós esetek számának alakulása (1996-2010)

A megbetegedett vagy fokozottan exponált munkavállalók túlnyomó többsége férfi volt: arányuk a foglalkozási betegségek között 66%, a fokozott expozíciós esetek között 89% (2. ábra).

2. ábra. A foglalkozási megbetegedések és a fokozott expozíciós esetek nemenkénti megoszlása (2010)

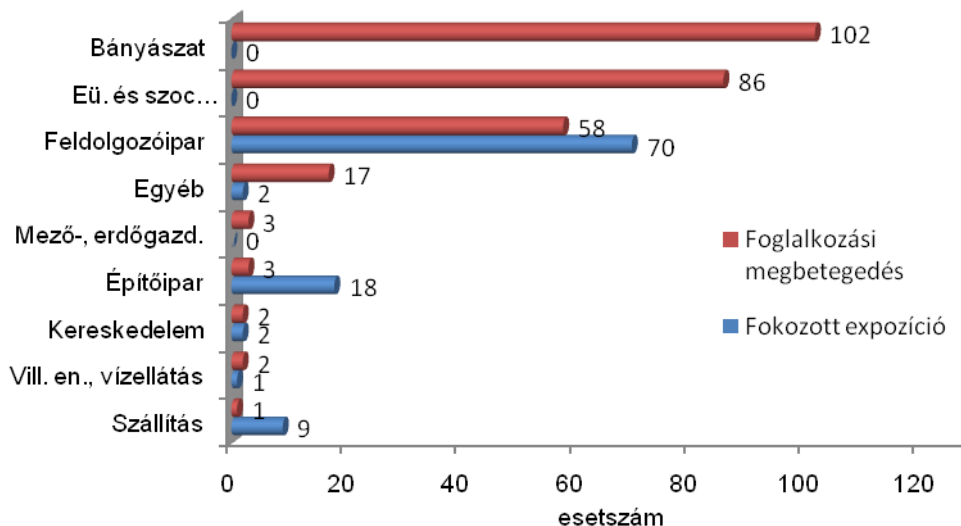
A foglalkozási megbetegedések és a fokozott expozíciós esetek életkor szerinti megoszlása eltérő. Fiatalkorú munkavállaló egyik kategóriában sem érintett. A foglalkozási megbetegedést elszenvedők és a fokozott expozíciós esetek között is az 50 év felettek aránya a legnagyobb: 59% és 47% (3. ábra).

3. ábra A foglalkozási megbetegedések és a fokozott expozíciós esetek korcsoportonkénti megoszlása (2010)

Az elfogadott eseteket foglalkozási főcsoportok (FEOR) szerint elemezve mind a foglalkozási betegségeknél, mind a fokozott expozíciós eseteknél az ipari foglalkozásúak aránya a legnagyobb: 51% és 78% (141 illetve 80 fő).

Nemzetgazdasági áganként vizsgálva a legtöbb foglalkozási megbetegedés az előző évhez hasonlóan a bányászatban (az összes megbetegedés 37%-a, 102 eset), az egészségügyi és szociális ellátás területén (31%, 86 eset), valamint a feldolgozóiparban (21%, 58 eset) fordult elő.

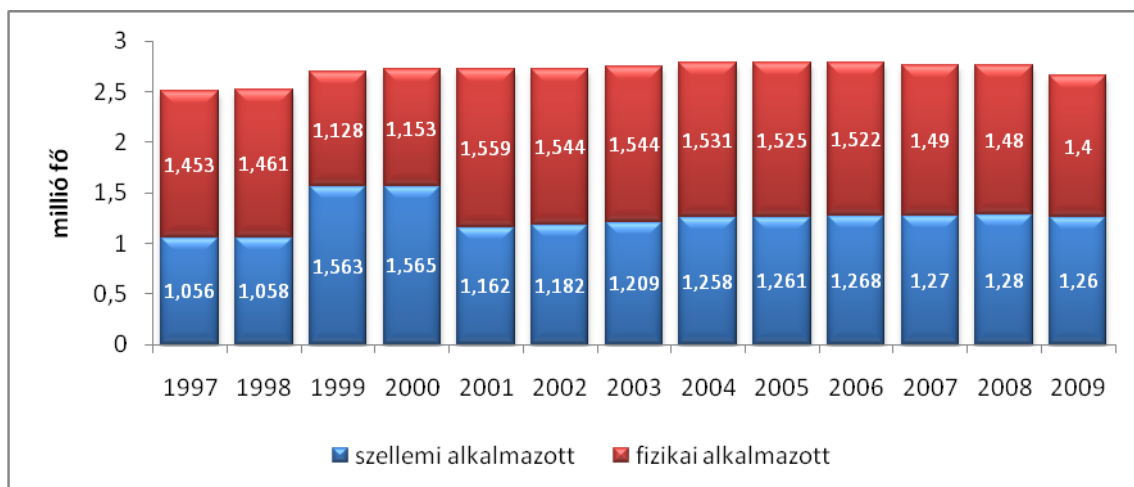

4. ábra A foglalkozási megbetegedések és a fokozott expozíciós esetek száma nemzetgazdasági áganként (2010)

Az iparból (feldolgozóipar, bányászat, villamosenergia-ipar és vízellátás) összesen 162 foglalkozási megbetegedést regisztráltunk (az összes eset 59%-a). Az egészségügyi és szociális ellátás területéről nyilvántartásba vett foglalkozási megbetegedések 10%-a hepatitisz (9 eset), 9%-a tuberkulózis (8 eset), 74%-a (64 eset) biológiai kóroki tényezők okozta egyéb megbetegedés volt.

A fokozott expozíciós esetek száma az iparban a legmagasabb, az összes bejelentés 70%-a (71 fő). Az ipari ágazatok közül a feldolgozóiparból jelentették be a nyilvántartásba vett esetek 99%-át (4. ábra).

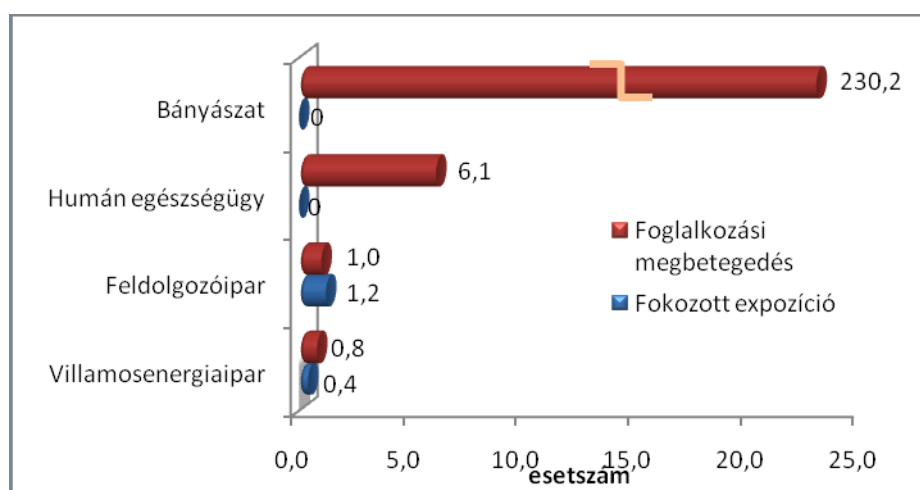
2009-ben az alkalmazásban állók száma 2 660 713 fő volt, 4%-kal kevesebb mint 2008-ban (2 762 509 fő) (5. ábra).

5. ábra Az alkalmazásban állók létszáma (1997-2009)

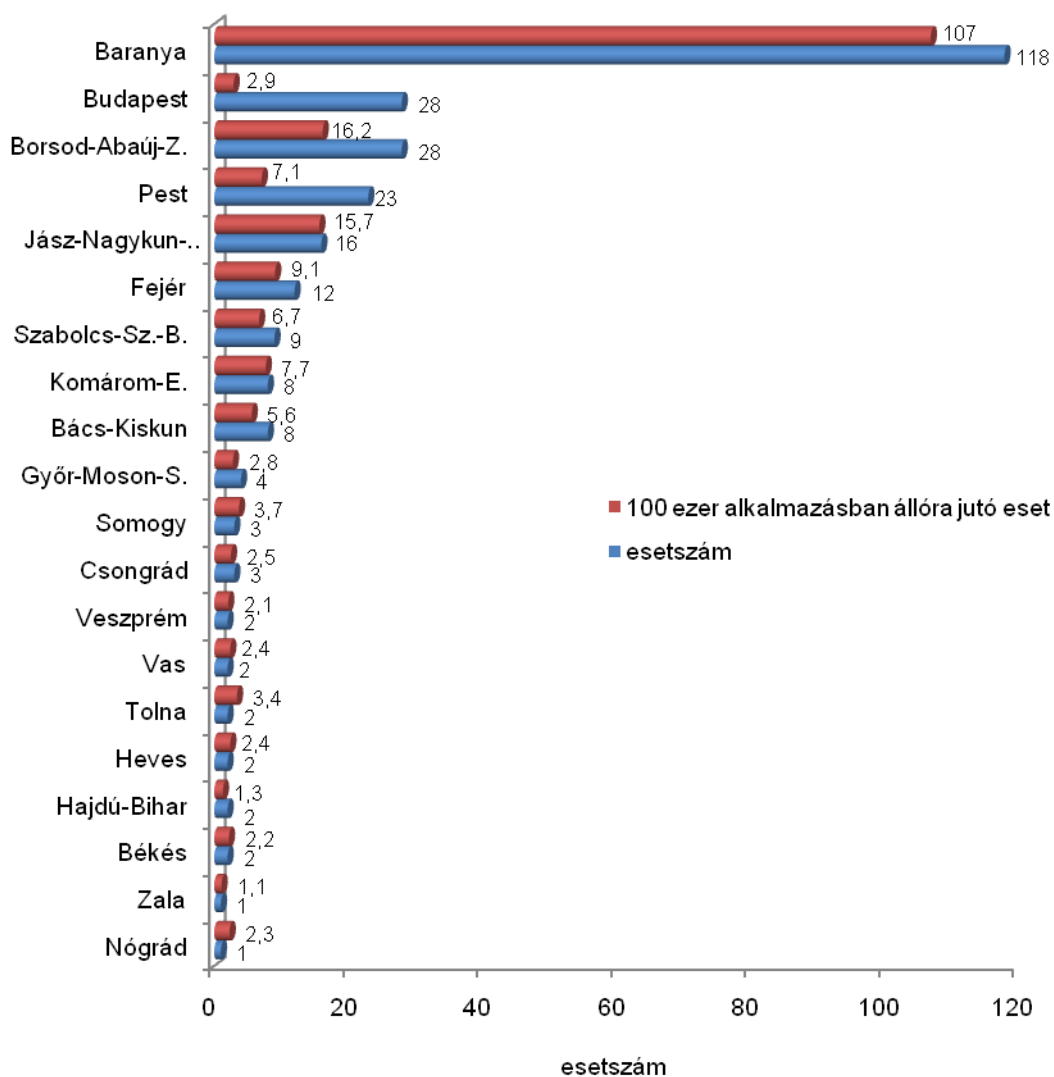
A 10 ezer alkalmazásban állóra jutó esetek számát tekintve a legtöbb megbetegedés változatlanul a bányászatban (230) jelentkezett. Ez a magas érték továbbra is, a sok esetben évtizedekkel az expozíció megszűntét követően bejelentett szilikózis-megbetegedések (79 fő, 77%) aránytalanul magas számából adódik.

A 10 ezer alkalmazottra jutó legtöbb fokozott expozíciós esetet az építőiparból (1,5), valamint feldolgozóiparból (1,2) regisztráltuk (6. ábra).

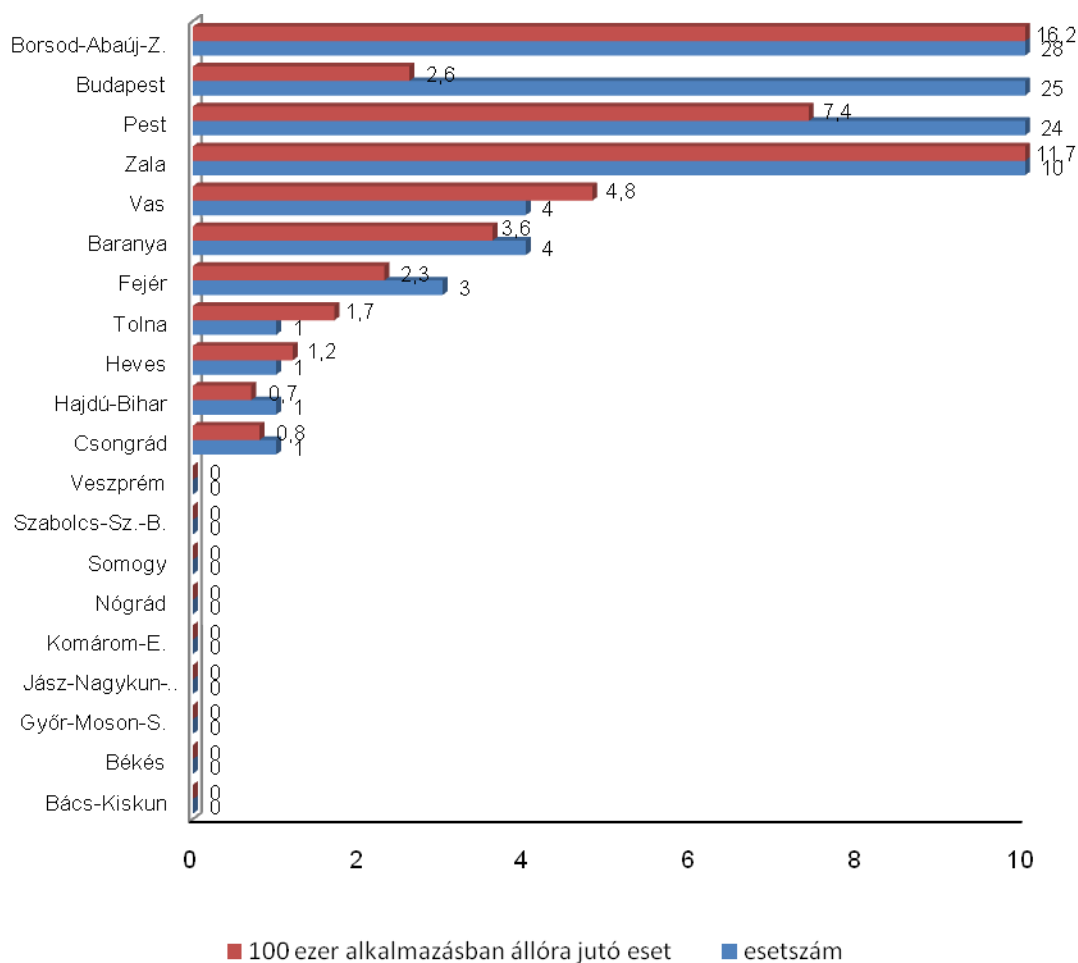
6. ábra A foglalkozási megbetegedések és a fokozott expozíciós esetek 10 ezer alkalmazásban állóra jutó száma az ipari ágazatokban, valamint a humán egészségügyi ellátásban

A legtöbb foglalkozási megbetegedés tárgyévben is Baranya megyében fordult elő (118 eset), megelőzve Borsod-Abaúj-Zemplén megyét (28 eset) és a fővárost (28 eset). Tárgyévben minden megyéből regisztráltunk foglalkozási megbetegedést (7. ábra).

7. ábra A foglalkozási megbetegedések száma, és a 100 ezer alkalmazásban állóra jutó esetszám megyénként

A fokozott expozíciós esetek közül legtöbb Borsod-Abaúj-Zemplén megyében (28 eset, 27%), Budapesten (25 eset, 24%) és Pest megyében (24 eset, 24%) fordult elő. 9 megyéből (Bács-Kiskun, Békés, Győr-Moson-Sopron, Komárom-Esztergom, Nógrád, Somogy, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Jász-Nagykun-Szolnok és Veszprém) egyetlen egy bejelentés sem történt (8. ábra).

8. ábra A fokozott expozíciós esetek száma és a 100 ezer alkalmazásban állóra jutó esetszám megyénként

1.2 Halálos kimenetelű és tömeges foglalkozási megbetegedések, és tömeges fokozott expozíciós esetek

1.1.1. Halálos kimenetelű foglalkozási megbetegedések

2010. évben 2 halálos kimenetelű foglalkozási megbetegedést vettünk nyilvántartásba (2009-ben 5 esetet) (1. táblázat).

1.táblázat Halálos kimenetelű foglalkozási megbetegedések

Esetszám	Diagnózis	Foglalkozás
1	tüdőrák	vájár
1	mesothelioma	vezeték- és csőhálózat-szerelő

Az esetek részletes leírása a 2.4. *Légzőrendszeri megbetegedések* és a 2.7. *Ionizáló sugárzás által okozott megbetegedések* című fejezetben található.

1.2.2. Tömeges foglalkozási megbetegedések és fokozott expozíciós esetek

1.2.2.1. Tömeges foglalkozási megbetegedések

2010. évben 6 esetben, összesen 68 főt érintő tömeges foglalkozási megbetegedést vettünk nyilvántartásba. Az érintett munkavállalók 74%-a nő, 26%-a férfi. (2009-ben 2 esetet regisztráltunk, 22 megbetegedettel.)

- Pest megyei akkumulátorgyártó üzemben 15 fő szenvedett foglalkozási ólommérgezést. A helyszíni vizsgálat alapján a munkavédelmi hatóság intézkedett azon gyártósorok működésének felfüggesztéséről, ahol az ólom levegőbe kerülésének lehetősége fennállt (2 db ólomolvasztó üst, golyóöntő, kézi öntő, hidalós öntőgépsor). A helyszíni vizsgálat során megállapítást nyert, hogy az öntőgépsor elszívójának mobil vezetéke megrepedt, az elszívás és az ólomleválasztás nem volt megfelelő, a szennyezett levegő visszajuthatott a munkahely légterébe. A munkahelyi kockázatértékelés keretében elvégzett levegővizsgálat az ólomszennyezettség meghatározására nem terjedt ki. A tárgyévben megbetegedett 15 munkavállaló közül 11 fő munkavállaló esetében a munkáltató által rendszeresen elvégzett biológiai vizsgálat már 2008-ban fokozott ólomfelszívódást jelzett. A bejelentések az üzemvezető kérésére nem történtek meg, így az akkor bevezetett a preventív intézkedések sem lehettek kielégítőek, ami hozzájárult a tárgyévi tömeges megbetegedés kialakulásához. A hatósági kivizsgálás a személyi higiénés rendszabályok és a védőruhák mosatása tekintetében is szabálytalanságot állapított meg.
- Calici vírus okozta járvány több egészségügyi szolgáltató illetve időskorúakat ellátó szociális intézmény munkavállalói körében okozott tömeges foglalkozási megbetegedést. Egyik esetben egy kórház több osztályán (belgyógyászati

osztály, tüdőosztály, ápolási osztály) fordult elő összesen 19 (18 fő nő, 1 fő férfi) munkavállalót érintő megbetegedés. A fertőzés az ápolat betegek között kezdődött.

- Egy másik kórház reumatológia osztályán hasmenéssel, hányingerrel és lázzal járó, 1-2 napig tartó megbetegedések fordultak elő a betegek és a dolgozók körében, összesen 8 munkavállaló (7 nő, 1 férfi) betegedett meg. Az ápoltak és dolgozók székletéből humán Calici vírus tenyésztett ki. A higiénés és járványügyi intézkedések eredményeként a fertőzést gyorsan megszüntették, az utóellenőrzés járványügyi vagy munkavédelmi hiányosságot nem tapasztalt.
- Egy időskorúak otthonában 10 munkavállaló (gondozók/ápolók/takarítók) szenvedett el enterális tünetekkel járó Calici vírus fertőzést. A megbetegedések idején az épületben felújítási munkálatok folytak, a dolgozók szociális ellátottsága és a takarítás nem volt megfelelő. A szükséges járványügyi intézkedések megtételét követően újabb megbetegedés nem fordult elő.
- Egy további esetben, kórházban foglalkoztatott 6 fő ápolónő tömegesen előfordult MRSA-kolonizációját jelentették be. A dolgozók célzott antibiotikus kezelés után kórokozó-mentessé váltak, és eredeti munkakörükbe visszatérhettek. A munkáltató a – többek között – MRSA-fertőzések megelőzésére is kidolgozott higiénés és kézfertőtlenítési szabályzattal rendelkezett.
- Az egyik fővárosi kórház belgyógyászati osztályán 10 munkavállalót érintő tömeges scabies megbetegedés fordult elő. A fertőzés forrása egy rühességben szenvedő ápolat volt, akinél bőrvizsketésének okát a tömeges fertőzés előtt nem diagnosztizálták. A beteg halála után az elvégzett kórszövetteni vizsgálat derítette fel a megbetegedést. A diagnózis tisztázatlansága miatt a megfertőződött dolgozók megfelelő kezelésére csak késve kerülhetett sor.

1.2.2.2. Tömeges fokozott expozíciós esetek

Tárgyévben 5 tömeges fokozott expozíciós eset fordult elő, melyek összesen 46 munkavállalót érintettek. Tömeges előfordulásúként 36 fém, valamint 11 szervesoldószer-eredetű esetet regisztráltunk (összesen 47 eset: 1 fő munkavállaló ugyanis toluollal és benzollal egyaránt fokozottan exponálódott. (2009-ben tömeges előfordulású fokozott expozíciós esetet nem jelentettek be.)

- Egy akkumulátorgyártó üzem 17 dolgozójának tömeges fokozott ólomexpozíciója ugyanannál a munkáltatónál előfordult, és azonos hatásági kivizsgálást eredményező tömeges ólommérgezésekkel együtt fordult elő. Az eseteket részletezően az *1.2.2.1. Tömeges foglalkozási megbetegedések* című fejezetben mutattuk be.

- Hídfelújítás során 8 hegesztő, lakatos, lángvágó, és vasdaraboló munkakörben foglalkoztatott munkavállaló szenvedett fokozott ólomexpozíciót, amire a záró-vizsgálat kapcsán elvégzett biológiai vizsgálat derített fényt. Az ólommal fokozottan exponált munkavállalókat az expozícióból kiemelték, és a hasonló esetek megelőzése érdekében szükséges munkavédelmi és higiénés intézkedéseket megtették.

- Egy munkáltató a raktár-bázisán leselejtezett vasúti járművek bontását, lángvágóval történő darabolását végeztette munkavállalóival. A bontásra kerülő járművek felületvédelme miniummal, illetve egyéb ólomtartalmú festékekkel történt. Lángvágás során a megolvadt ólom gőzei kerültek a levegőbe, s habár a munkahely szabad területen volt, a dolgozók az ólom gőzeit belélegezték. 6 fő szenvedett el fokozott ólomexpozíciót. A kivizsgáló munkavédelmi hatóság megállapította, hogy a dolgozók megfelelő védőképességű egyéni légzésvédő eszközzel való ellátása ugyan megtörtént, de a személyi higiéné, az étkezés és a dohányzás vonatkozásában nem tartották be az előírásokat. Az esetek bejelentése sem történt meg a biológiai vizsgálatok eredményeinek kézhezvételét követően, csak a kivizsgálás után.

- Melegforrasztási tevékenység során 5 fő munkavállaló szenvedett el fokozott ólomexpozíciót, a forrasztáshoz 50% ólmot tartalmazó huzalt használtak. A kivizsgálás megállapítása szerint a munkáltató kockázatértékelésében az ólommérgezés veszélyét nem azonosította, a veszélyt nem jellemezte. A forrasztóknál levő helyi elszívók hatásfoka nem volt kielégítő, a munkavállalók egyéni légzésvédelem nélkül dolgoztak. Az időszakos munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálatokat, illetve a biológiai vizsgálatot sem végezték el rendszeresen. Az előírt munkahelyi levegővizsgálat határértéket meghaladó ólomkoncentrációt igazolt. A kivizsgáló munkavédelmi hatóság intézkedett arra vonatkozóan, hogy a dolgozókat hatékony egyéni légzésvédő eszközökkel lássák el, továbbá megfelelő szociális helyiségeket és a védőruhát biztosítsanak számukra.

- Egy nagyszámú munkavállalót foglalkoztató vegyipari munkáltatótól két alkalommal jelentettek be tömeges fokozott vegyi expozíciót (6 fő toluol és 5 fő benzol). A tömeges fokozott benzolexpozíciók (4 nő, 1 férfi) okaként a kivizsgáló hatóság 4 dolgozó esetében az egyéni védőeszköz-használat elmulasztását tárta fel. Egy dolgozónál a fokozott expozíció eredetét nem sikerült megállapítani. A hatóság soron kívüli munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálatok elvégzését, és a munkáltató kockázatértékelésének felülvizsgálatát írta elő.
A fokozott toluol expozíciót 5 fő rendszerkezelő és 1 fő művezető esetében a biológiai monitorozás során észlelték. A biológiai vizsgálat előtti időszakban a munkavállalók szokásos napi munkatevékenységétől eltérő rendkívüli esemény nem történt. A munkáltató a különböző munkafolyamatokat, továbbá az egyéni védőeszköz-használatot műszakos bontásban, részletesen szabályozta. A kivizsgáló hatóság a munkahelyi légtérvizsgálat megismétlését és az eredmények ismeretében a kockázatbecslés felülvizsgálatát írta elő.

Összefoglaló értékelés

2010-ben 274 foglalkozási megbetegedést (mérgezést) vettünk nyilvántartásba, 8%-kal többet, mint az előző évben (254). Az esetek 79%-a járt keresőképtelenséggel (2009-ben 75%). Az előző évhez képest a regisztrált fokozott expozíciós esetek száma igen jelentősen, közel háromszorosára emelkedett (35-ről 102-re)

Az esetek nemek szerinti megoszlását elemezve az egyes kórformákban megállapítható, hogy a nők aránya legnagyobb a fertőző (84%) és a bőrbetegségek (47%) között, míg a férfiak aránya a vibráció (kéz/kar- és egésztest-rezgés, 100%), az ionizáló sugárzás okozta (100%) és a légzőrendszeri (98%) betegségek között a legmagasabb. A kóroki tényezők fő csoportjai szerint az elmúlt évekhez hasonlóan leggyakrabban a kémiai, majd a biológiai és (harmadik helyen) az egyéb kóroki tényezők (nem optimális igénybevétel, ergonómiai és pszichoszociális tényezők) által okozott megbetegedések fordulnak elő.

Nemzetgazdasági áganként vizsgálva a legtöbb foglalkozási megbetegedés az előző évhez hasonlóan a bányászatban (az összes megbetegedés 37%-a, 102 eset), az egészségügyi és szociális ellátás területén (31%, 86 eset), valamint a feldolgozóiparban (21%, 58 eset) fordult elő, területileg a legtöbb esetet Baranya megyéből (118), Borsod-Abaúj-Zemplén megyéből (28) és a fővárosból (28) regisztráltuk.

2010-ben 102 fokozott expozíciós esetet vettünk nyilvántartásba, háromszor (67 esettel) többet, mint 2009-ben. A legtöbb eset (47%) az 50 év feletti korosztályt érintette, és változatlanul a férfiak aránya magasabb (89%). Az esetek 75%-át kémiai kóroki tényezők, 25%-át zaj okozta (77 illetve 25 eset). A vegyi anyagok okozta fokozott expozíciós esetek száma (77) az előző évi esetszám (16) csaknem ötszöröse.

Összegezve az alábbi következtetéseket kívánjuk kiemelten hangsúlyozni:

1. A foglalkozási megbetegedések és fokozott expozíciós esetek *bejelentése* évek óta nem kielégítő. Az értékelésben jelzett esetszámok a valós előfordulásokat – a legtöbb európai országhoz hasonlóan – a kórformák döntő többségében jelentősen, akár nagyságrendekkel alulbecsülik, a valós helyzetet tükröző, leíró statisztikai értékelésre emiatt nem alkalmasak. Örvendetes ugyanakkor, hogy a 2009. évi adatokkal összevetve mind a regisztrált foglalkozási megbetegedések, mind – és különösen – a vegyi fokozott expozíciós esetek számában emelkedést (8% illetve 191%) tapasztalhattunk.
2. A bejelentések elmaradásának okaként – ahogyan azt évek óta jelezzük – döntően a hatósági eljárástól és a feltárt munkavédelmi hiányosságok miatti jogkövetkezményektől tartó munkáltató, a munkáltatótól anyagilag közvetlenül függő és ezért jogkövetésre sem hajlandó foglalkozás-egészségügyi szolgálat, és a megélhetését féltő munkavállaló együttes ellenérdekeltsége jelölhető meg.
3. A vegyi fokozott expozíciós esetek továbbra is igen alacsony száma – figyelembe véve az időnként, egy szerencsétlenül súlyos következményekkel járó fokozott expozíció kapcsán „napvilágra kerülő” tömeges előfordulású eseteket – a gyakorlati megvalósulása esetén a prevenció hatékony eszközt jelenthető biológiai monitoring

rendszer *működéskeptelenségét* jelzi, és nem a számadatokból következtethetően igen kedvező munkaegészségügyi helyzetet tükrözi. A megállapítás évekre visszamenőleg érvényesnek tekinthető, a helyzet kizárólag a veszélyeztetett munkahelyek céll ellenőrzéseivel, vagy a kötelező monitoring vizsgálatok elmaradása esetére alkalmazott szigorú szankciókkal nem orvosolható, a hatályos szabályozás átgondolása is indokolt.

4. Az Európai Unió legtöbb országában első helyen álló foglalkozási eredetű mozgásszervi megbetegedések hazánkban nem, vagy alig kerülnek bejelentésre. A zaj okozta halláskárosodás, a bőrbetegségek és az azbeszt okozta megbetegedések szinte minden tagállam listáján az öt leggyakoribb foglalkozási megbetegedés között szerepelnek (ld. az alábbi táblázatot), míg hazánkban évek óta a szilikózis-esetek száma a legmagasabb.

Ország	Nr 1	Nr 2	Nr 3	Nr 4	Nr 5
Magyarország	Szilikózis (72)	Zoonózisok (57)	Bőrbetegségek (30)	Zaj okozta halláskárosodás (28)	Egyéb légúti megbetegedés (26)
Ausztria	Zaj okozta halláskárosodás (935)	Bőr-betegségek (212)	Légzőszervi megbetegedések (57)	Mezotelioma (57)	Egyéb (263)
Csehország	Kéztőalagút szindróma (CTS) (237)	Mozgás-szervi megbetegedések (219)	Csontok, ízületek, inak-megbetegedése (187)	Bőrbetegségek (98)	Egyéb (318)
Belgium	Zaj okozta halláskárosodás (275)	Nyomás által okozott idegbénulás (210)	Felső végtagi osteoarticularis meg-betegedések (157)	Azbeszt okozta mezotelioma (128)	Egyéb (211)
Franciaország¹	Csontok, ízületek, inak- megbetegedése (33682)	Azbeszt okozta meg-betegedések (4597)	Hátfájás Mozgásszervi megbetegedések (2338)	Zaj okozta halláskárosodás (1076)	Azbeszt okozta tüdőrák (914)
Németország	Zaj okozta halláskárosodás (4971)	Azbesztózis és pleuraplakk (1887)	Mezotelioma (987)	Azbeszt okozta tüdő- és gégerák (764)	Egyéb (3724)
Olaszország	Zaj okozta halláskárosodás (2616)	Csontok, ízületek, inak- megbetegedése (2049)	Mozgásszervi megbetegedések (1139)	Légzőszervi megbetegedések (1065)	Daganatos meg-betegedések (849)
Spanyolország	Csontok, ízületek, inak-megbetegedése (5391)	Kéztőalagút szindróma (CTS) (1512)	Zaj okozta halláskárosodás (1349)	Bőrbetegségek (497)	Egyéb (1816)

(forrás: Eurogip, 2008)

¹ Nem végleges adatok

IV. A szerb kormányzati intézmények képviselőinek látogatása az OMMF-nél

(2011. május 10.)

A tanulmányút résztvevőit **Dr. Bakos József** az OMMF Elnöke köszöntötte, melynek keretében röviden ismertette a magyarországi munkavédelmi és munkaügyi felügyeleti rendszer múltját, kialakulását és fejlődését.

Tájékoztatta a szerb kormányzati képviselőket a munkaügyi és munkavédelmi hatósági feladatok ellátásának aktuális rendjéről, annak jellemzőiről.

Beszámolt többek között a jelenlegi kettős irányítás jellegzetességeiről – azaz a szakmai irányítás az OMMF-é, a területi felügyelőségek azonban a megyei/fővárosi kormányhivatalok önálló hatáskörrel bíró szervezeti egységeiként működnek.

Kiemelte a munkaügyi- munkavédelmi ellenőrzés fő célkitűzéseit, úgymint a *foglalkoztatás biztonságának megteremtését, a munkavállalói jogok védelmét, a piaci esélyegyenlőség megteremtését, a feketefoglalkoztatás visszaszorítását, valamint a foglalkoztatási kultúra javítását.*

A továbbiakban Dr. Przetacznik László az OMMF Munkaügyi Főosztályvezetője tartott előadást „*A külföldiek foglalkoztatása és annak ellenőrzése Magyarországon*” címmel.

Ismertette a delegáció résztvevőivel a külföldiek magyarországi foglalkoztatásának *hazai és Európai Unió*s jogszabályi kereteit, feltételeit és főbb szabályait.

Az előadás kitért mind a *szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek*, mind a *harmadik országbeli állampolgárok* foglalkoztatására, bemutatta mind az *egyéni munkavállalás* keretében, mind a *kiküldetés* során Magyarországra érkező munkavállalók alkalmazására vonatkozó főbb rendelkezéseket.

Az előadás kitért a külföldiek foglalkoztatásával összefüggő - munkaügyi – *ellenőrzési hatáskörökre*, az *ellenőrzési hatáskör változásaira* Magyarország Unió csatlakozását követően, illetve a szabálytalanság feltárása esetén alkalmazható *szankciókra, intézkedésekre.*

Az előadás végén ismertette az egyszerűsített foglalkoztatás külföldiekre vonatkozó korábbi és hatályos szabályait.

Az előadást követő kérdések első része a munkavállalási engedély megadásának feltételrendszerére, illetve a vízummal/tartózkodási engedéllyel való kapcsolatára irányult.

Az előadó válaszában tájékoztatta a delegációt, hogy a munkavállalási engedélyt a foglalkoztató igényli a munkavégzés helye szerint illetékes Munkaügyi Központban, míg a tartózkodási engedélyt a munkavállalónak kell igényelnie.

További elhangzott kérdések és válaszok:

- Miért miniszteri rendelet szabályozza Magyarországon az engedélyhez kötött, illetve az engedélymentes foglalkoztatás eseteit? Szerbiában ezen rendelkezéseket törvényi szinten szabályozzák.

- Magyarországon *a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (Flt.) 7. § (1) bekezdése* rendelkezik arról, hogy a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvényben meghatározott harmadik országbeli állampolgár a Magyar Köztársaság területén – néhány kivételtől eltekintve - az állami foglalkoztatási szerv által kiállított engedély alapján létesíthet foglalkoztatásra irányuló jogviszonyt. Az engedélyezési kötelezettség alá tartozó foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítéséhez szükséges szerződés csak az engedély beszerzését követően köthető meg.

A törvény felhatalmazást ad a Kormány részére, hogy az Flt. 2. § (2) bekezdésében foglaltakon túlmenően, rendeletben mentességi eseteket határozhat meg.

- Van-e kvóta arra nézve, hány külföldi kaphat munkavállalási engedélyt Magyarországon?

- Erre vonatkozóan pontos információkkal a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat rendelkezik, azonban általánosságban elmondható, hogy az illetékes Munkaügyi Központ a munkaerő-piaci helyzet vizsgálata után dönt az engedély megadásáról. Vannak esetek, amikor az engedélyt a munkaerő-piaci helyzet vizsgálatától függetlenül meg kell adni.

A Munkaügyi Központ ennek keretében – többek között - megvizsgálja, van-e EU-EGT állampolgár regisztrált munkanélküli azonos képzettségi paraméterekkel.

/Megjegyzés: a harmadik országbeli állampolgárok magyarországi foglalkoztatásának engedélyezéséről 16/2010. (V. 13.) SZMM rendelet

3. § (1) A Magyarországon egyidejűleg engedéllyel foglalkoztatásra irányuló jogviszonyt létesített, valamint foglalkoztatásra irányuló jogviszony keretében munkát végző harmadik országbeli állampolgárok (a továbbiakban: egyidejűleg engedéllyel foglalkoztatott harmadik országbeli állampolgárok) száma nem haladhatja meg a tárgyévet megelőző évben bejelentett munkaerőigények havi átlagát. Ezen az adaton a hó elején meglévő, be nem töltött munkaerőigények és a hónap során bejelentett munkaerőigények számának ezerre kerekített összegét kell érteni.

(2) Az egyidejűleg engedéllyel foglalkoztatott harmadik országbeli állampolgárok számába be kell számítani a foglalkoztatás kölcsönös cseréjéről szóló nemzetközi szerződések alapján kiadott engedély alapján foglalkoztatható harmadik országbeli állampolgárok számát is.

(3) Az egyidejűleg engedéllyel foglalkoztatott harmadik országbeli állampolgárok legmagasabb számára vonatkozó - az (1)-(2) bekezdés szerint kiszámított - létszámadatot tartalmazó közleményt a nemzetgazdasági miniszter a tárgyév február 1-jéig a Magyar Közlönyben teszi közzé./

- Milyen módon valósul meg az együttműködés a munkaügyi hatóság és a bevándorlási hivatal között?

- A munkaügyi hatóság köteles értesíteni a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatalt, amennyiben külföldi munkavállaló munkavállalási engedély nélküli foglalkoztatását észleli.

Ebben az esetben felügyelő megtiltja a további foglalkoztatást, a munkáltatót pedig a központi költségvetésbe történő befizetésre kötelezi.

- A magyar munkaerő-piac megnyitása előtt sokfelől lehetett hallani, hogy Magyarország tart a bolgár, román munkavállalók tömeges megjelenésétől. Miként alakult végül a munkaerő-piac?

- A félelmek – utólag - az érkező munkavállalók számát tekintve túlzottnak tekinthetők. A migráns munkavállalók elsősorban olyan állásokat töltenek be, amelyek munkaerő-hiánnyal küzdöttek (éppen a hazai hasonló szakképzettségű magyar munkavállalók Nyugat-Európa felé történő elvándorlása miatt).

Általánosságban elmondható, hogy a külföldiek fekete foglalkoztatása a piacnyitás hatására visszaszorult, ugyanis a legnagyobb számban érkező román állampolgárok korábban engedélyköteles foglalkoztatása engedélymentessé vált.

Arató Zoltán munkavédelmi szakmai főreferens előadását a külföldiek foglalkoztatására is vonatkozó *általános munkavédelmi szabályok* ismertetésével kezdte (pl. szervezett munkavégzés fogalma, szabályozási rend), kitért a *munkavédelmi hatósági feladatok ellátásával, irányításával kapcsolatos állami feladatokra*, illetve bemutatta a *külföldiek foglalkoztatására vonatkozó speciális előírásokat*.

Elmondta, hogy a külföldiek foglalkoztatása során az okozza a legtöbb nehézséget, hogy nem tudnak magyarul, így a tájékoztatásuk nehézkes, ráadásul – a családtól való távollét okán is – rosszabb egészségügyi állapotban vannak, gyakran magas kockázatú ágazatban végeznek munkát, nyelvtudás híján pedig kiszolgáltatottak. Az előadás munkabaleseti statisztikai adatok ismertetésével zárult.

A kérdések arra terjedtek ki, melyek azon ágazatok Magyarországon, amelyekben a legmagasabb a munkabaleseti halálozási arány?

Az előadó válaszában kifejtette, hogy a hivatalos EU statisztikák szerint a mélytengeri halászat közben végzett munka során következik be a legtöbb haláleset, míg Magyarországon jellemzően az építőipar, faipar, az erdészeti tevékenység tartoznak a legmagasabb kockázatú ágazatok közé.

A delegáció megköszönte a fogadást és az előadásokat, melyek elmondásuk szerint jelentősen hozzájárultak ismereteik bővítéséhez, és gyakorlatuk jövőbeli alakítása során segítséget nyújtanak majd számukra.

V. A Munkavédelmi Tanácsadó Szolgálathoz érkezett

közérdeklődésre számot tartó kérdés

- Munkaképtelenséget nem eredményező munkabaleset esetén szükséges-e munkabaleseti jegyzőkönyvet kitölteni?

- A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 64. § (4) bekezdése szerint:

„A munkáltatónak a munkaképtelenséggel járó munkabalesetet haladéktalanul ki kell vizsgálnia, és a kivizsgálás eredményét munkabaleseti jegyzőkönyvben kell rögzítenie. A *munkaképtelenséget nem eredményező munkabaleset körülményeit is tisztázni kell, és annak eredményét nyilvántartásba kell venni.*”, illetve a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtására kiadott 5/1993. (XII. 26.) MüM rendelet (továbbiakban: R.) 5. § (1) bekezdése értelmében:

„*A munkáltató minden munkabalesetet, ideértve a bányászati munkabalesetet is (a továbbiakban együttesen: munkabaleset), a bekövetkezését követően köteles haladéktalanul nyilvántartásba (a továbbiakban: munkabaleseti nyilvántartás) venni*”, azonban a R. 6. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően *a munkaképtelenséget okozó munkabalesetet* kell a tudomásszerzését követően *haladéktalanul kivizsgálni* és a 8. § (1) bekezdésében foglaltak értelmében a kivizsgálás során nyert *adatokat, tényeket* a 4/a. számú melléklet szerinti *„munkabaleseti jegyzőkönyv”-ben* rögzíteni.

A fentiek értelmében munkaképtelenséget nem eredményező munkabaleset esetén munkabaleseti jegyzőkönyvet nem kell kitölteni, azonban a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény végrehajtására kiadott 217/1997. (XII. 1.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) 43. § (4) bekezdése előírja, hogy:

„*A külön jogszabály szerint munkaképtelenséget nem okozó munkabaleseteket a munkáltatónak - a biztosított kérésére - az egészségbiztosító által rendszeresített, a külön jogszabályban meghatározott munkabaleseti nyilvántartás adattartamával azonos adatokat tartalmazó nyomtatványon kell rögzítenie.*”, mely nyomtatvány megküldésével, a munkabalesetek bejelentésére vonatkozó szabályok szerint kell az egészségbiztosítási szakigazgatási szervnek (Kor. rendelet 43. § (5) bekezdés) bejelenteni.

A Korm. rendelet 45. §-ban foglaltaknak megfelelően:

(1) *A bejelentett üzemi baleset vagy foglalkozási betegség tényét a táppénz folyósítására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szervnek kell elbírálnia abban az esetben is, ha a biztosított a balesetből eredően nem vált keresőképtelenné.* A határozatnak tartalmaznia kell a baleseti sérülés vagy foglalkozási betegség pontos leírását. Halált okozó üzemi

baleset vagy foglalkozási betegség esetén *az üzemi baleset*, illetve foglalkozási betegség tényéről az egészségbiztosítási szakigazgatási szerv dönt.

(2) Az egészségbiztosítási szakigazgatási szervek és a társadalombiztosítási kifizetőhelyek az (1) bekezdés szerint meghozott jogerős határozatuk egy példányát - az Ebtv. 67-68. §-a szerinti megtérítési eljárás megindítása szükségességének vizsgálata céljából - megküldik az OEP-nek. A határozathoz mellékelni kell a munkabaleseti jegyzőkönyvet, Üzemi baleseti jegyzőkönyvet illetve a 43. § (4) bekezdése szerinti nyomtatványt.

(3) A határozatot a biztosított köteles megőrizni és a baleseti egészségügyi szolgáltatás igénybevételekor bemutatni.

(4) Az üzemi balesettel összefüggésben *baleseti egészségügyi szolgáltatás csak az (1) bekezdésben említett határozat bemutatása esetén rendelhető.*

(5) A baleset üzemi tényének jogerős megállapításáig a társadalombiztosítási támogatással rendelt gyógyszerhez, gyógyászati segédeszközhez, gyógyászati ellátáshoz, illetve az Ebtv. 23. § b)-c) pontja szerint részleges térítés mellett igénybe vett fogászati ellátáshoz a térítési díj a biztosítottat terheli. A jogerős határozat bemutatását követően a biztosított kérelmére az egészségbiztosítási szakigazgatási szerv a biztosított által megfizetett térítési díjat soron kívül visszafizeti. A kérelemhez csatolni kell a kezelőorvos igazolását az üzemi balesettel összefüggésben rendelt ellátásokról.

Tehát ha a munkavállalót munkabaleset éri (amit a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény 52. § (1) bekezdés szerint üzemi balesetként definiál), jogosult baleseti ellátást (baleseti egészségügyi ellátás, baleseti táppénz, baleseti járadék) igénybe venni. Az ellátás jogalapját az a körülmény adja, hogy a munkavállaló munkabalesetet szenvedett.

Ha ez a munkabaleset munkaképtelenséggel (keresőképtelenséggel) nem jár, de egészségügyi ellátás igénybe vétele válik szükségessé (pl.: elesés következtében foga kitörik, ezért fogászati ellátásra szorul) a munkavállaló az ellátást baleseti egészségügyi ellátás keretében térítésmentesen veheti igénybe, feltéve hogy:

- a baleseti eseményt követően kérte munkáltatójától a „Munkaképtelenséget nem eredményező munkabaleseti bejelentőlap” rögzítését,
- azt a munkáltató az egészségbiztosítási szakigazgatási szervnek bejelentette,
- az egészségbiztosítási szakigazgatási szervek és a társadalombiztosítási kifizetőhelyek által meghozott, a baleset üzemi tényét megerősítő jogerős határozatot a munkavállaló a baleseti egészségügyi szolgáltatás igénybevételekor bemutatta (ha ez a határozat az egészségügyi ellátás idején még nem áll rendelkezésére, a költséget a munkavállalónak kell megelőlegezni, mely térítési díjat a jogerős határozat bemutatását követően szintén a munkavállaló kérelmére az egészségbiztosítási szakigazgatási szerv soron kívül visszafizeti).

A baleseti egészségügyi ellátás fentiek szerint történő igénybevételének alapfeltétele tehát a „Munkaképtelenséget nem eredményező munkabaleseti bejelentőlap” rögzítése, mely nyomtatvány letölthető az Országos Egészségbiztosítási Pénztár honlapjáról.

Elérhetőségi útvonal:

[www.oep.hu/ Letölthető nyomtatványok/Munkaképtelenséget nem eredményező munkabaleseti bejelentőlap és tájékoztató](http://www.oep.hu/Letoltheto nyomtatvanyok/Munkaképtelenséget nem eredményező munkabaleseti bejelentőlap és tájékoztató)

VI. Jogszabályváltozások

Magyar Közlöny 2011/45. szám – 2011/54. szám

1. 1156/2011. (V. 20.) Korm. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 2011. évi felülvizsgálatával kapcsolatos feladatokról

2. 1158/2011. (V. 23.) Korm. A jogszabállyal vagy közjogi szervezetszabályozó eszközzel létrehozott testületek felülvizsgálatáról

VII. Helyesbítés

- Az OMMF Hírlevél első számában az 5. oldal tetején megjelenő, a kiszabott bírságokat összetételét megjelenítő grafikonban helyesen: a **munkaügyi bírság 74%**
- Az OMMF Hírlevél 4. számában a 18. oldalon a húsipari vállalkozásoknál általánosan tapasztalt jogsértések összetételének elemzésében, a bejelentés nélküli foglalkoztatás aránya helyesen **3%**.